

EK Baanwielrennen 2013

Economische impact en bezoekersprofiel

Auteurs:

Joost Kock & Willem de Boer

Peer review:

Gitte Kloek (Haagse Hogeschool)

Samenvatting

Van 17 tot en met 20 oktober werden de Europese Kampioenschappen Baanwielrennen in Omnisport Apeldoorn georganiseerd. Deze baanwielrenkampioenschappen trokken in totaal naar schatting ruim 3.000 bezoekers, die goed waren voor bijna 5.000 afzonderlijke dagbezoeken. Ongeveer de helft van de toeschouwers kwam uit Gelderland en 7,7 % was afkomstig uit het buitenland. Overige bezoekers waren afkomstig uit de rest van Nederland. De gemiddelde leeftijd van de bezoeker was 47 jaar en 80% was man. De toeschouwers gaven gemiddeld zo'n 34 euro per persoon per dag uit in Gelderland, waarvan ongeveer een derde buiten Omnisport Apeldoorn.

Van de bezoekers verbleef één op de acht minimaal één nacht buiten het eigen huis. Zij overnachtten gemiddeld ruim twee nachten en besteedden daaraan een kleine veertig euro per persoon per nacht.

Het evenement werd door de bezoekers gewaardeerd met een 7,5 en dat is iets lager dan bij de NK Baanwielrennen

eerder dat jaar in hetzelfde Omnisport.

De totale economische impact van de EK Baanwielrennen voor de provincie Gelderland bedraagt naar schatting een half miljoen euro. Verreweg de grootste bijdrage, ruim de helft, aan de economische impact komt vanuit bestedingen van de organisatie, die relatief veel besteedde in de provincie Gelderland. De additionele bestedingen van bezoekers is met €83.000,- relatief beperkt. De bestedingen vanuit de deelnemers en hun begeleiding schatten we bijna twee maal zo hoog in.

Categorie	Impact
Bezoekersbestedingen	€ 83.000
Deelnemersbestedingen	€ 151.000
Organisatorische bestedingen	€ 266.000
Media bestedingen	Onbekend
Totale economische impact	€ 500.000

peer-review

Onderhavig onderzoek is getoetst volgens de richtlijnenhandboeken Economische Impact en bezoekersprofiel van de Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (WESP). Deze peer-review is verzorgd door Gitte Kloek van de Haagse Hogeschool.

Inhoudsopgave

Samenvatting	2	Hoofdstuk 4 Economische impact	15
Hoofdstuk 1 Inleiding	4	Wat zijn additionele bestedingen?	15
Achtergrond evenement	4	Bezoekers, overnachtingen en bestedingen	16
Achtergrond onderzoek	5	Additionele bezoeken en bezoekers	16
Structuur van het rapport	5	Bestedingen bezoekers	17
Hoofdstuk 2 Methodologie	6	Overnachtingen door bezoekers	19
WESP	6	Economische impact deelnemers	19
Begripsbepaling en afbakening	6	Economische impact vanuit de organisatie	20
Dataverzameling	7	Bestedingen vanuit de media	21
Representativiteit van het onderzoek	8	Samenvatting	22
Peer-review	8	Bijlage 1: Bronnen	23
Hoofdstuk 3 Profiel Bezoekers	9	Bijlage 2: Enquêteurs	24
Aantallen bezoekers	9	Bijlage 3: Vragenlijst bezoekersenquête	25
Geslacht en leeftijd	10		
Herkomst bezoekers	10		
Opleiding	11		
Gezelschap	11		
Gemiddelde bestedingen	12		
Overnachtingen	13		
Waardering	14		

1. Inleiding

Achtergrond evenement

De Europese Kampioenschappen (EK) Baanwielrennen vormen een jaarlijks terugkerend evenement, waarbij de beste baanwielrenners van Europa uitmaken wie zich de beste mag noemen op verschillende disciplines. Deze disciplines zijn : sprint, teamsprint, keirin, omnium, achtervolging, puntenkoers en koppelkoers.

In 2013 vonden de EK Baanwielrennen in Omnisport Apeldoorn plaats. Omnisport Apeldoorn heeft de A-status. Hiermee is het de enige accommodatie in Nederland waar Europese en Wereldkampioenschappen baanwielrennen en atletiek mogen worden gehouden. In 2011 werden zowel de wereld- als de Europese kampioenschappen in Apeldoorn gehouden.

De EK 2013 werden gehouden over drie dagen, van 18 t/m 20 oktober. Nederland behaalde twee maal een gouden medaille. Elis Ligtlee haalde goud op het onderdeel keirin en Kirsten Wild op het onderdeel puntenkoers. Verder werden drie zilveren medailles en één bronzen medaille veroverd door de Nederlandse ploeg.

Met deze resultaten eindigde Nederland op een vierde plaats bij de medaillespiegel. Duitsland behaalde de eerste plek van de in totaal 24 deelnemende landen.

Libéma Profcycling

Libéma Profcycling is actief in alle takken van het wielrennen, waaronder het organiseren van wielerevenementen. In 2006 organiseerden ze de aankomst van de Touretappe in Valkenburg aan de Geul. Een paar jaar geleden sloot Libéma Profcycling een overeenkomst met de organisatie van een van de andere grote wielerrondes: de Giro d'Italia. Dit resulteerde in de start van de Giro in Nederland dat jaar. Op het gebied van baanwielrennen was Libéma de organisator van het WK in 2011 en verschillende NK's in Omnisport Apeldoorn. Een andere tak van Libéma (Beurzen en Evenementen) is verantwoordelijkheid voor de exploitatie van Omnisport Apeldoorn.

Achtergrond onderzoek

De Provinciale Staten van de provincie Gelderland stelden in 2009 met de notitie 'Gelderland Sportland, een wereld te winnen!' zich ten doel om sport en bewegen in Gelderland de komende jaren in de volle breedte op een hoger niveau te brengen. Topsportevenementen vormden hierbinnen een belangrijk onderdeel, onder meer als podium en als inspiratiebron. De provincie wil dan ook aansprekende topsportevenementen naar Gelderland halen. Deze kunnen immers niet alleen voor de sport, maar ook economisch en maatschappelijk van waarde zijn. De provincie ziet het binnenhalen van topsportevenementen als 'een waardevolle investering in de toeristensector, de werkgelegenheid en (...) [een bijdrage] aan het beeld van een provincie waar het goed wonen, werken en recreëren is'.

De provincie stelt, in het kader van Gelderland Sportland, subsidies beschikbaar aan de organisatoren van grootschalige sportevenementen op het gebied van de kernsporten van Gelderland. Dat zijn: wielrennen, atletiek, judo, hippische sport en volleybal. Eén van de voorwaarden van de subsidie is een evaluatie van de economische impact van het evenement voor Gelderland volgens de richtlijnen van de Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (WESP). Dit betekent dat het evenement volgens een gestandaardiseerde methode wordt onderzocht, welke landelijk zijn vastgesteld in deze Werkgroep.

Alhoewel evenementen van elkaar verschillen, zijn de uitkomsten van de onderzoeken hierdoor goed vergelijkbaar.

In de WESP werken wetenschappers en onderzoekers samen om te komen tot standaarden, om zo onderzoek vergelijkbaar te maken en op een hoog niveau te krijgen en houden.

Ook het de economische impact van het EK Baanwielrennen is in kaart gebracht. Het EK Baanwielrennen is een topsportevenement op een afgesloten binnensportlocatie, waarvoor door de bezoekers entree moet worden betaald. Het evenement is, evenals het WK Baanwielrennen, op dezelfde gestandaardiseerde methode onderzocht. Deze methode is landelijk vastgesteld in de Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (WESP). De uitkomsten van beide onderzoeken zijn dan ook goed vergelijkbaar.

Structuur van het rapport

In het volgende hoofdstuk wordt de methodologie van het onderzoek besproken. Hoofdstuk 3 richt zich op de karakteristieken van de bezoekers, inclusief hun uitgaven door en de tevredenheid over de EK Baanwielrennen. Hoofdstuk 4 behandelt de economische impact van het evenement voor de provincie Gelderland.

2. Methodologie

WESP

Het EK Baanwielrennen is geëvalueerd volgens gestandaardiseerde methoden, welke landelijk zijn vastgesteld in de Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (WESP). Alhoewel alle sportevenementen van elkaar verschillen zullen de uitkomsten van de onderzoeken wel goed vergelijkbaar zijn. In WESP werken wetenschappers en onderzoekers van acht Hogescholen en enkele andere maatschappelijke en onderzoeksorganisaties, zoals NOC*NSF, het Mulier Instituut en het CBS, samen om standaardrichtlijnen te ontwerpen om de sociale, economische en promotionele impact van (sport)evenementen te meten. Doel van de WESP is om samen te komen tot uniforme standaarden, om zo onderzoek vergelijkbaar te maken en op een hoog niveau te krijgen en houden.

Begripsbepaling en afbakening

Het begrip economische impact behoeft enige toelichting. De economische impact van een sportevenement wordt gedefinieerd als de extra bestedingen die door dit evenement veroorzaakt worden in een bepaalde afgebakende omgeving van het evenement, in dit geval de provincie Gelderland.

Er is gekozen voor deze afbakening omdat de provincie Gelderland, die het evenement financieel ondersteunt, door middel van een WESP-evaluatie wil weten wat de economische impact is voor de Gelderland.

Het onderzoek voor de economische impact van een sportevenement richt zich in principe op de additionele uitgaven in, in dit geval, Gelderland van de volgende vier actoren rondom het evenement:

Bezoekers

Deelnemers

Media

Organisatie

Uiteindelijk bleken de media-uitgaven niet in kaart te brengen. Deze uitgaven zijn dan ook niet meegenomen in deze economische impact studie.

Bij de bepaling van de economische impact vanuit de organisatie wordt gekeken naar de inkomsten en uitgaven van de organisatie die direct in de provincie Gelderland worden gedaan. Er wordt nadrukkelijk niet gekeken naar de inkomsten van uitgaven van derden (personen of organisaties) waarvan de organisatie inkomsten ontvangt of aan wie het uitgaven doet.

Ter verduidelijking een voorbeeld. Als de organisator van het evenement een cateraar uit de regio (in dit geval provincie Gelderland) haalt, worden deze uitgaven volledig binnen de regio gerekend. In werkelijkheid kan de cateraar juist grotendeels zijn kosten, zoals personeel, ingrediënten en materialen, buiten de regio maken. Omgekeerd kan de organisatie bijvoorbeeld voor de opbouw van het evenement een bedrijf van buiten de regio inhuren. In dat geval vallen voor deze analyse de uitgaven aan dit bedrijf volledig buiten de regio, ook al is het in werkelijkheid zo dat dit bedrijf juist allerlei uitgaven (zoals inhuur van personeel, overnachtingen en materialen) binnen de regio doet. Al deze indirecte effecten zijn zeker van belang voor de regionale economie, echter is het bijzonder lastig en zeer arbeidsintensief om zulke effecten in kaart te brengen. Dit valt daarom ook buiten de scope van dit onderzoek. Het is echter wel belangrijk dat de lezer zich van bovenstaande effecten bewust is.

Onder de economische betekenis van een sportevenement wordt verstaan de economische impact, plus eventueel alle andere effecten die men als economisch kan betitelen (bijvoorbeeld promotie, schade e.d.). In tegenstelling tot de strenge definitie van het begrip 'de economische impact', is er geen specifieke afbakening voor de term 'de economische betekenis'.

Het doel van onderzoek is om een beeld te krijgen van het bezoekersprofiel en de economische impact van de EK Baanwielrennen. Voor onderhavig onderzoek is gebruik gemaakt de richtlijnenhandboeken die door de WESP zijn vastgesteld, te weten de Richtlijnenhandboeken Economische Impact en Bezoekersprofiel (allebei versie 1.1). Deze handboeken zijn te downloaden via de website van de WESP: www.evenementenevaluatie.nl.

Dataverzameling

Voor het verzamelen van gegevens is veldwerk verricht. Studenten van de HAN hebben steekproefsgewijs enquêtes afgenomen bij de bezoekers van de EK Baanwielrennen. De vragenlijst van de bezoekersenquête (zie bijlage) waren gericht op het bezoekersprofiel en de economische impact van het evenement en zijn opgesteld aan de hand van de richtlijnen van de WESP.

De studenten hebben de enquêtes uitgevoerd in het kader van hun minor Sporteconomie. Dit is een derdejaars minor die wordt aangeboden door het Instituut voor Sport- en Bewegingsstudies van de HAN. De studenten hebben naast het afnemen van enquêtes ook de verwerking naar onderzoeksbestanden uitgevoerd. De gedane werkzaamheden van de studenten is verricht onder toezicht van docenten en onderzoeksmedewerkers van de HAN.

De enquêtes zijn afgenomen aan de hand van een applicatie op een smartphone of tablet. Ze zijn afgenomen op vrijdag 18 oktober, zaterdag 19 oktober en zondag 20 oktober 2013, vanaf circa 18.00 uur, omdat op die tijdstippen de meeste bezoekers aanwezig waren. De enquêtes zijn rondom de tribunes van Omnisport Apeldoorn afgenomen. Ook werd er geënuquêteerd in de Vipruimte. In de Vipruimte waren veel mensen op uitnodiging, wat inhield dat zij geen tot weinig uitgaven deden.

De data betreffende organisatie en deelnemers is afkomstig van de organisatie van het evenement.

Representativiteit van het onderzoek

Uiteindelijk zijn er 286 bruikbare enquêtes verwerkt in een onderzoeksbestand.

De richtlijnen van de WESP schrijven voor dat onder populaties met een omvang van minder dan 5000 bezoekers er minimaal 270 enquêtes afgenomen moeten worden om een voldoende betrouwbaar beeld te geven van het evenement. Betrouwbaar betekent in dit geval dat met 95% zekerheid kan worden gezegd dat de werkelijkheid binnen een marge van +5% tot -5% van de uitkomsten van het onderzoek vallen. De resultaten die in dit rapport weergegeven worden zullen dus een betrouwbaar beeld geven van het evenement, haar bezoekers en de deelnemers.

Peer-review

De peer-review is een standaardcontrole die deel uitmaakt van de richtlijnen van de WESP. Deze wordt uitgevoerd door een vertegenwoordiger van WESP. In dit geval heeft Gitte Kloek van de Haagse Hogeschool de peer-review voor hun rekening genomen. Mevrouw Kloek is nauw bij de WESP betrokken, evenals bij de ontwikkeling van de richtlijnen. De peer-review heeft plaatsgevonden na het afronden van de rapportage. Daarbij zijn de gevolgde procedures, de enquêtes, de dataverwerking en de dataset zelf nauwkeurig gecontroleerd. Uiteraard zijn ook de navolgende resultaten door de peer-reviewers getoetst.

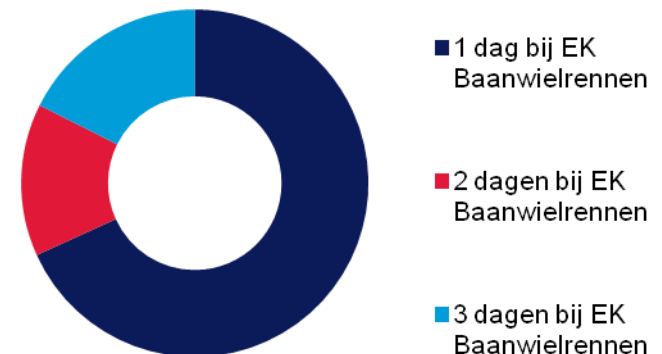
3. Profiel Bezoekers

Aantallen bezoekers

Aangezien het EK Baanwielrennen een driedaags evenement is met gecontroleerde toegang, is het mogelijk om het aantal bezoeken vast te stellen aan de hand van de kaartverkoop. In totaal zijn er 4678 bezoeken geweest bij het EK Baanwielrennen. Het totaal is exclusief het aantal bezoeken op donderdag 17 oktober 2013. Er zijn in dit onderzoek namelijk geen enquêtes afgenomen op donderdag 17 oktober. De beschreven resultaten gaan dus uitsluitend over de wedstrijddagen van 18 tot en met 20 maart. Het aantal ondervraagde bezoekers (dus exclusief deelnemers, journalisten) bedroeg 286.

196 van de 286 ondervraagde bezoekers bezocht één dag van het EK Baanwielrennen. Gemiddeld zijn bezoekers 1,49 dagen aanwezig bij de EK, waardoor de 4678 dagbezoeken voor rekening komen van 3141 afzonderlijke bezoekers. Geen enkele ondervraagde bezocht het EK Baanwielrennen alle vier dagen.

Bezoeken aan EK Baan	Vrij.	Za.	Zo.	Totaal
Dagbezoeken	1359	1433	1886	4678

Geslacht en leeftijd

Tijdens het evenement waren er vier maal zoveel mannen (80%) als vrouwen (20%) aanwezig. De gemiddelde leeftijd van de bezoekers was ruim 47 jaar. Er waren opvallend weinig aanwezigen in de leeftijdscategorie onder de 25 jaar (10%)

Herkomst bezoekers

Een klein deel van de toeschouwers bij het EK Baanwielrennen kwam uit het buitenland. Bij de enquêteurs zorgden taalbarrières geen belemmering voor het ondervragen van buitenlandse gasten van het evenement. 22 van de 286 ondervraagde bezoekers kwam uit het buitenland, voornamelijk uit Duitsland en België. Dit is een percentage van 7,7%. In onderstaande tabel is de herkomst van bezoekers in kaart gebracht.

Bezoekers	Aandeel
Man	80%
Vrouw	20%
Gelderland	52,3%
w.v. gemeente Apeldoorn	23,2%
Overijssel	8,4%
Noord-Holland	6,3%
Zuid-Holland	6,7%
Noord-Brabant	5,6%
Rest van Nederland	13%
Buitenland	7,7%

Opleiding

Het opleidingsniveau van de bezoekers wijkt niet heel erg af van dat van de gehele Nederlandse bevolking. HBO-ers zijn met ruim 34% de grootste groep. Daarna volgen MBO-ers, met een kwart van de bezoekers. Wat opvalt is het dat het aantal lager opgeleiden zeer klein is. Wat betreft, wijkt het enigszins af van de gehele Nederlandse bevolking (Ministerie van OC&W, 2012).

Gezelschap

De meeste bezoekers kwamen met één of meerdere personen naar het EK Baanwielrennen toe. 23% van de ondervraagden gaf aan alleen naar dit evenement toe te zijn gekomen. Van de personen die niet alleen bij het EK Baanwielrennen kwamen, kwam het grootste gedeelte met één ander persoon. Bijna negen procent van de bezoekers kwam met een groep van 6 of meer personen. Vergeleken met het paardensportevenement CAI Beekbergen is dat ruim 6% meer. De gemiddelde groepsgrootte was 3 (3,13) personen.

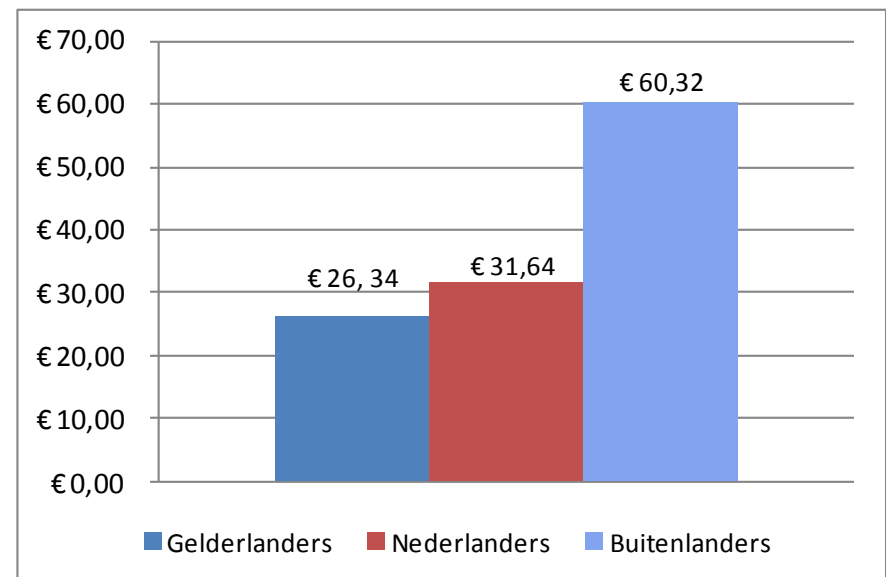
Bezoekers	Totaal
Basisonderwijs	1,7%
LBO/VMBO/MAVO	11,9%
MBO (MTS, UTS, VHBO)	24,5%
HAVO/VWO/HBS	13,3%
HBO (incl. Universiteitspropedeuse)	34,3%
WO	12,6%
Anders	1,4%
Alleen	23%
2 personen	37,8%
3 personen	13,6%
4 personen	13,6%
5 personen	4,2%
6 t/m 10 personen	4,8%
Meer dan 10 personen	1,9%

Gemiddelde bestedingen

Gemiddeld werd er door de bezoekers in de steekproef meer dan € 34,- uitgegeven. Hierbij zijn de uitgaven aan overnachtingen niet meegeteld. Op het evenement zelf werd ruim € 22,- besteed, voornamelijk aan eten en drinken en de toegang. Buiten het evenement werd er per dag nog eens € 12,- uitgegeven in de provincie Gelderland. De grootste uitgavenpost was hier vervoer. Aan winkelen en eten en drinken (buiten het evenement) werd samen zo'n € 5,- besteed.

Bezoekersbestedingen (excl. overnachtingen)	Gemiddeld p.p.
Toegang tot het evenement	€ 10,91
Eten en drinken op het evenement	€ 10,82
Overige uitgaven op het evenement	€ 0,54
Eten en drinken elders in Gelderland	€ 4,79
Winkelen in Gelderland	€ 0,24
Vervoer (in Gelderland)	€ 6,86
Overige uitgaven in Gelderland	€ 0,31
Totale bestedingen	€ 34,46

Gemiddeld besteedden de Gelderlanders zo'n € 25,- minder dan de andere bezoekers van het EK Baanwielrennen. Het verschil wordt grotendeels verklaard door de veel kleinere vervoersbestedingen van personen uit Gelderland. De dagbestedingen van buitenlanders lag op vrijwel hetzelfde niveau als dat van de bezoekers uit Nederland (exclusief Gelderland).

Overnachtingen

Van alle geïnterviewden overnachtte 12,5% minimaal één nacht buiten het eigen huis. Gemiddeld duurde een overnachting ruim twee nachten. Verreweg de meeste overnachters (89%) verbleven binnen de provincie Gelderland en ruim 74% binnen de gemeente Apeldoorn.

Provincie Gelderland

De tabel hiernaast laat zien over welke accommodaties de overnachtingen in de provincie Gelderland waren verdeeld. De meeste overnachters, meer dan de helft van het totaal, verbleven in een hotel. Eén op de vijf overnachters verbleef bij vrienden of familie.

De gemiddelde overnachtingsprijs was € 37,96 per persoon per nacht. Dit is inclusief de gratis overnachtingen bij vrienden en familie.

Bezoekers	Totaal
Overnachtingspercentage	12,5%
Gemiddelde duur overnachting	2,47 nacht
Bed & Breakfast	9,7%
Bij vrienden/familie/kennissen	22,6%
Bungalowpark/camping	9,7%
Hotel 0-3 sterren	32,3%
Hotel 4-5 sterren	19,4%
Overig	6,5%
Overnachtingsprijs p.p (incl. vrienden/familie)	€ 37,96

Waardering

De waardering voor het EK Baanwielrennen is redelijk hoog te noemen. Het gemiddelde cijfer dat bezoekers gaven was een 7,5. Ruim 57% van de respondenten gaf het evenement een waarderingcijfer van 8 of hoger. Slechts 4% van de ondervraagden gaven het evenement een onvoldoende. De waardering voor het EK Baanwielrennen is lager dan het WK Baanwielrennen, dat in 2011 een 8 scoorde. De bezoekers van het NK Baanwielrennen waardeerden het evenement in 2012 destijds met een gemiddelde van 7,7.

Overall waardering bezoekers	Totaal
Onvoldoende	4,6%
6	8,4%
7	30,5%
8	45,3%
9	9,8%
10	1,4%
Gemiddelde waardering (1-10)	7,5

4. Economische impact

Met de economische impact van EK Baanwielrennen wordt bedoeld de additionele, dat wil zeggen extra, bestedingen die door dit evenement worden veroorzaakt in een afgebakend gebied. In het geval van EK Baanwielrennen wordt met dit gebied de provincie Gelderland bedoeld.

Bij een internationaal topsportevenement als EK Baanwielrennen zijn verschillende 'economische effecten' te onderscheiden: gekochte toegangkaartjes door toeschouwers, overnachtingen door buitenlandse deelnemers, uitgaven en inkomsten van de organisatie, enzovoorts. In zekere zin zijn dit allemaal 'economische effecten': ze zijn een gevolg van het sportevenement voor de economie. De centrale vraag is: welke effecten zijn echt additioneel en zijn niet het gevolg van een verschuiving van de 'binnenlandse', of in dit geval 'binnenprovinciaalse' vraag?

Wat zijn additionele bestedingen?

We beschouwen in principe alleen de bestedingen additioneel die aan twee voorwaarden voldoen:

- Er is een oorzakelijk verband met de organisatie van het evenement. In de praktijk betekent dit dat alleen de bestedingen worden meegenomen van bezoekers, deelnemers, organisatie en pers die speciaal voor het evenement naar Gelderland zijn gekomen.

In dit onderzoek worden uitgaven van de bewoners van Gelderland als niet-additioneel gezien, omdat het aannemelijk is dat zij het geld dat zij aan of door het evenement besteedden anders ook in Gelderland zouden hebben uitgegeven. We gaan er derhalve vanuit dat indien het evenement op een andere locatie (wereldwijd) zou zijn gehouden, er geen Gelderlanders zijn die speciaal daarvoor naar deze andere locatie zouden zijn gereisd.

- De uitgaven gerelateerd aan het sportevenement moeten niet worden 'teniet gedaan' door vermindering van de vraag in andere delen van de economie, met andere woorden als er sprake is van verschuiving van vraag. Een voorbeeld van verschuiving zijn subsidies van de lokale overheid: als het kwalificatietoernooi niet had plaatsgevonden, waren deze uitgaven van de provincie naar alle waarschijnlijkheid toch ook in de Gelderse economie terechtgekomen. In feite is dit dus een verschuiving van vraag binnen Gelderland. Deze uitgaven worden dus niet meegeteld als additioneel.

Bezoekers, overnachtingen en bestedingen

De economische impact van bezoekers wordt (in grote lijnen) bepaald door de vermenigvuldiging van het aantal additionele bezoekers met de gemiddelde uitgaven per persoon van deze bezoekers. Op vergelijkbare wijze wordt het aantal overnachtingen bepaald, aan de hand van gemiddelde verblijfsduur. Voor zowel het vaststellen van het aantal overnachtingen als voor het berekenen van de totale economische impact is het aantal bezoekers dus essentieel.

Additionele bezoeken en bezoekers

Personen van buiten de provincie Gelderland die bij de EK Baanwielrennen aanwezig waren, worden als additioneel gezien indien zij zonder het evenement niet in Gelderland waren geweest. Hiervoor wordt in de vragenlijst de stelling voorgelegd: 'Als het evenement niet in Gelderland was geweest, dan was ik ook in Gelderland geweest'. Respondenten van buiten Gelderland die hierop instemmend reageren rekenen we tot niet additionele bezoekers; de uitgaven die zij doen zouden zonder het evenement naar alle waarschijnlijkheid ook in Gelderland neerslaan. Alle andere bezoekers van buiten de provincie zijn speciaal voor het evenement naar Gelderland gekomen en zij zijn, net als hun uitgaven, additioneel.

Bezoekers uit Gelderland beschouwen we bij dit evenement niet als additioneel. Er is immers niet een realistische locatie buiten Gelderland aan te wijzen waar de EK Baanwielrennen anders zou kunnen plaatsvinden.

Van de respondenten was de helft afkomstig van buiten de provincie Gelderland. Hiervan was bijna 80% additioneel. In totaal was daarom **37,4%** van het gehele publiek additioneel. Dit komt neer op 1175 additionele bezoekers. Gemiddeld bleven de additionele bezoekers 1,57 dagen op het evenement. Dit ligt iets boven het gemiddelde voor alle bezoekers. In totaal komt het aantal additionele dagbezoeken daarmee op ruim 1.800.

Bezoekers en bezoeken, totaal en additioneel	Totaal
Aantal bezoeken (dagbezoekers)	4678
Gemiddeld aantal dagen dat een bezoeker aanwezig was	1,49
Aantal individuele bezoekers evenement	3141
Aandeel additionele bezoekers	37,4%
Aantal additionele bezoekers	1175
Gem. aantal dagen per additionele bezoekers	1,57
Additionele dagbezoeken	1845

Bestedingen bezoekers

De tabel hiernaast laat de gemiddelde dagbestedingen binnen de provincie Gelderland zien van additionele bezoekers. Per dag werd er door 1175 additionele dagbezoekers per persoon € 31,49 uitgegeven, waarmee de additionele bestedingen uitkomen op €58.000-.

Economische impact tijdens evenement	Totaal
Aantal additionele bezoeken	1175
Gemiddelde dagbesteding add. bezoekers	€ 31,49
Totale add. bestedingen bezoekers	€ 58.000

De cijfers in de tabel hiernaast wijken om verschillende redenen af van de tabel over gemiddelde bestedingen in hoofdstuk 3. Dit komt onder meer omdat daar alle bezoekers zijn meegenomen en hier alleen gekeken is naar de uitgaven van additionele bezoekers. Bovendien zijn de uitgaven aan entree van het evenement hier niet meegenomen, om dubbeltellingen te voorkomen. Deze bestedingen worden namelijk meegenomen bij de economische impact vanuit de organisatie. De dagbestedingen van additionele bezoekers ligt iets onder het gemiddelde van alle bezoekers en dat komt vooral door lagere bestedingen buiten het evenemententerrein, zoals winkelen.

Economische impact door langer verblijf	Totaal
Aantal additionele bezoekers	1175
% add. bezoekers dat langer in Gelderland blijft	17%
Gem. aantal dagen langer	1,8
Gemiddelde dagbesteding add. bezoekers (excl. entree)	€ 31,49
Add. bestedingen bezoekers door langer verblijf	€11.000,-

Van de additionele bezoekers blijft 17% langer in Gelderland. Zij doen dit gemiddeld 1,8 dag. Met de aanname dat hun dagbesteding gelijk is op deze dagen aan het bedrag dat zij uitgeven op de dagen van het evenement komen de extra bestedingen in Gelderland door langer verblijf uit op € 11.000,-.

Overnachtingen door bezoekers

Aan de hand van de aantallen additionele bezoekers kunnen, met het percentage dat daarvan overnacht en het gemiddelde aantal overnachtingen per persoon, het totale aantal overnachtingen worden berekend. Van de additionele bezoekers overnacht één op de vijf. De gemiddelde overnachtingsduur van deze additionele overnachters is 2,2 nachten. In totaal zijn er dus bijna 500 overnachtingen. Het gemiddelde overnachtingbedrag ligt op € 27,93 per persoon per nacht. Het gaat ook hier om alle typen accommodaties, dus zowel het verblijf bij vrienden of familie, als het 5-sterren hotel. In totaal bedragen de additionele uitgaven aan logies € 14.000,- binnen de provincie Gelderland.

De totale economische impact van bezoekers, overnachtingen plus dagbestedingen, komt daarmee uit op **€ 83.000,-**.

Economische impact	Totaal
Additionele bezoekers	1175
Percentage additionele overnachters	19%
Aantal additionele overnachters	224
Gemiddelde overnachtingduur	2,2
Totaal aantal overnachtingen	492
Gemiddelde overnachtingprijs	€ 27,93
Totale uitgaven aan overnachtingen	€ 14.000,-

Economische impact deelnemers

Aan de verschillende onderdelen van de EK Baanwielrennen namen 245 sporters deel. Bijna elke sporter had een begeleider meegenomen naar Apeldoorn. De gemiddelde verblijfsduur van de deelnemers en begeleiders bedroeg vijf dagen. BCD Travel schat, op basis van eigen informatie en ervaring, dat de uitgaven van de deelnemers circa €75,- per persoon per dag zijn, waarvan €40,- aan eten en drinken, €10,- aan telefonie en €25,- aan overige zaken, zoals winkelen. De totale bestedingen ramen we daarmee op **€151.000,-**.

Deelnemers en begeleiding, totaal	Totaal
Aantal individuele deelnemers evenement	245
Aantal deelnemers inclusief begeleiding	402
Gemiddeld aantal dagen dat deelnemer aanwezig was	5
Aantal deelnemingen (dagen), incl. begeleiding	2.010
Gemiddelde dagbesteding	€75,-
Totaal dagbestedingen deelnemers	€151.000,-

Economische impact vanuit de organisatie

Voor de economische impactberekening van EK Baanwielrennen is het van belang in kaart te brengen welke uitgaven de organisatie deed in Gelderland en welke inkomsten het uit diezelfde provincie het genereerde. Het saldo daarvan is de netto economische impact vanuit de organisatie. In de bovenste van tabellen hiernaast zijn de uitgaven van de organisatie van de EK Baanwielrennen te zien. Dit betreft uitgaven van Libemá Profcycling.

Uitgavenspost	Gelderland	Buiten Gelderland	Totaal
Algemene zaken	€ 15.000	€234.000	€ 249.000
Communicatie	€53.000	€ 32.000	€ 85.000
Sponsoring & Hospitality	€ 22.000	-	€ 22.000
Operationele zaken	€ 391.000	€ 77.000	€ 468.000
Totaal	€ 481.000	€343.000	€824.000

De tweede tabel hiernaast laat de inkomsten van de organisatie zien. Ongeveer één derde van de totale inkomsten was afkomstig van binnen de provincie Gelderland. De subsidies komen voor het grootste deel (€259.000,-) de provincie Gelderland binnen.

Inkomstenpost	Gelderland	Buiten Gelderland	Totaal
Sponsors en suppliers	€ 25.000	€ 17.000	€ 42.000
Internationale federatie	-	€ 115.000	€ 115.000
Subsidies	€ 156.000	€ 259.000	€ 415.000
Overig	€ 9.000	€ 7.000	€ 16.000
Totaal	€ 215.000	€ 418.000	€ 633.000

Er werd dus € 481.000,- via de organisator in Gelderland uitgegeven. Daar staat tegenover dat de organisatie €215.000 vanuit de provincie heeft binnen gehaald. De **netto economische impact** vanuit de organisatie is een positief saldo van **€ 266.000,-**.

Economische impact organisatie	In Gelderland
Uitgaande geldstromen in Provincie Gelderland	€ 481.000
Inkomende geldstromen van binnen Gelderland	€ 215.000
Netto Economische impact organisatie	€ 266.000

Samenvatting

De tabel hiernaast geeft de hiervoor gepresenteerde resultaten kort en bondig weer. De totale economische impact van de EK Baanwielrennen voor de provincie Gelderland bedraagt **€ 500.000,-**.

Verreweg de grootste bijdrage aan de economische impact komt vanuit de organisatie. Zij zijn goed voor ruim de helft van de aan additionele bestedingen in Gelderland.

De bestedingen vanuit de deelnemers schatten we op € 151.000,- en bedraagt zo'n 30% van de totale economische impact.

De additionele bestedingen van bezoekers zijn relatief beperkt met € 83.000,-.

Aangezien er geen representatieve en valide data verzameld is over media-bestedingen is dit een PM-post (pro memorie post). In de tabel wordt dit als onbekend weergegeven.

Categorie	2013
Bezoekers	
<i>Dagbestedingen</i>	€ 69.000
<i>Overnachting bestedingen</i>	€ 14.000
Deelnemers	€ 151.000
Organisatie bestedingen	€ 266.000
Media bestedingen	Onbekend
Economische impact	€ 500.000

Bronnen

Geraadpleegde literatuur

Boer, W.I.J. de (2011). WK Baanwielrennen 2011-
economische impact, bezoekersprofiel en beleving.
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.

Ministerie van OC&W (2012).
http://www.trendsinebeeld.minocw.nl/grafieken/3_1_2_31.php

Provinciale Staten Gelderland, besluit 30-6-2010.
Gelderland Sportland: Programma 2010-2016.

Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (2010).
Richtlijnenhandboek Bezoekersprofiel.
www.evenementenevaluatie.nl

Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (2010).
Richtlijnenhandboek Economische impact.
www.evenementenevaluatie.nl

Geraadpleegde websites

www.ectrackcycling.com
www.evenementenevaluatie.nl
www.gelderland.nl
www.gelderlander.nl
www.omnisportapeldoorn.nl

Foto's

Voorpagina: Pim Velthuizen
www.apeldoorndirect.nl
www.deondernemer.nl

Enquêteurs

Anke Fransman

Bas Jansen

Femkje Jansen

Freek Adolfs

Halil Ergin

Joep Lemmen

Judith van Londen

Julien Baakman

Marc Kruiper

Marieke Peters

Mark van Brakel

Paul Schuurmans

Simon Palmeri

Tim van de Weerthof

Tomas Rongen

Wendy Huibers

Begeleiders

Daan van den Berg

Jasper van Houten

Jelle Schoemaker

Vragenlijst bezoekersenquête

1. Uit welk land komt u?
2. Wat zijn de vier cijfers van uw postcode?
3. Wat is uw geboortejaar?
4. Wat is uw hoogst voltooide opleiding?
5. In welke hoedanigheid bezoekt u het evenement?
(bezoeker/deelnemer/anders)
6. Wat is uw belangrijkste motief voor het bezoeken van het evenement?
7. Hoeveel dagen bezoekt u het evenement?
8. Uit hoeveel personen (inclusief uzelf) bestaat uw gezelschap?
9. Als het evenement niet in Gelderland was, was ik vandaag toch in Gelderland geweest?
10. Bent u door het evenement langer in Gelderland gebleven?
11. Hoeveel dagen bent u langer in Gelderland gebleven door het evenement?
12. Overnacht(te) u de afgelopen of komende nacht(en) ergens anders dan op uw vaste woonadres?
13. Waar overnacht(te) u?
14. Hoeveel nachten overnacht(te) u?
15. Welk type accommodatie overnacht(te) u?
16. Wat is de prijs van 1 overnachting?
17. Op hoeveel personen heeft deze overnachtingprijs

betrekking?

18. Wat is vandaag op uw van toepassing? (zelf uitgaven?)

18. Op hoeveel personen hebben uw uitgaven vandaag betrekking?

Uitgaven (hoeveel besteedde u aan:)

18. Toegang tot het evenement

19. Eten en drinken op het evenement

20. Overige uitgaven op het evenement

21. Eten en drinken – elders in Gelderland

22. Winkelen in Gelderland

23. Vervoer in Gelderland

24. Overige uitgaven in Gelderland

Overig

25. Bent u van plan vaker naar een baanwielrenwedstrijd te gaan?

26. Als u dit evenement als totaal beoordeelt, welk rapportcijfer zou u dat dan geven? Waarbij 1 staat voor zeer slecht en 10 voor uitmuntend.

27. Wat zou u maximaal bereid zijn te betalen voor uw toegangkaartje van vandaag (per persoon)?

28. Tot slot, heeft u nog opmerkingen of aanbevelingen voor dit evenement?

29. Geslacht